

Ми з чоловіком проживаємо у офіційному, зареєстрованому шлюбі. Недавно, ми придбали у власність житлову квартиру та торговельний контейнер на ринку. На даний час, наші погіршилися та стали складними. На розірвання шлюбу, ми ще не подавали. Розкажіть будь ласка чи можливо визначити частки в нашому придбаному майні без рішення суду про розлучення?

Відповідно до ч.1 ст.69 Сімейного кодексу України, дружина і чоловік мають право на поділ майна, що належить їм на праві спільної сумісної власності, незалежно від розірвання шлюбу. Тобто, розподіл майна цілком можливий і без розірвання шлюбу за взаємною згодою сторін або в судовому порядку. І навпаки – сам факт розлучення не вирішує питання розподілу майна. Адже відповідно до ст.68 Сімейного кодексу України, розірвання шлюбу не припиняє права спільної сумісної власності на майно, нажите під час шлюбу. Тобто, розпорядження таким майном навіть після розірвання шлюбу здійснюється виключно за згодою співвласників майна.

Наприклад, склалася ситуація при якій вам необхідно продати квартиру, яка була набута під час шлюбу. Навіть після розлучення необхідним буде отримати згоду на це бувшого чоловіка (дружини). Ця згода, відповідно до вимог ч.3 ст. 65 Сімейного кодексу України, має бути не тільки письмовою, але й нотаріально посвідченою. При недотриманні такої умови, дружина (чоловік) має право на звернення до суду із позовом про визнання договору недійсним як такого, що укладений другим із подружжя без її (його) згоди, якщо цей договір виходить за межі дрібно побутового (ч.2 ст. 65 Сімейного кодексу України). Повертаючись до питання розподілу майна подружжям в добровільному порядку, хочу зазначити що закон надає нам декілька можливостей.

По - перше, відповідно до ст.66 Сімейного кодексу України, можливе встановлення порядку користування майном. Подружжя має право домовитися між собою про порядок користування майном, що йому належить на праві спільної сумісної власності. Хочу відразу попередити, що такий крок не припиняє права спільної сумісної власності як такого. Але ця можливість є зручною для тих членів подружжя, які мають спір про способи та умови користування майном але не мають бажання припинити спільну власність. Так, наприклад, іноді виникає спір про порядок користування житловими приміщеннями квартири без наміру власників продати частку цього майна новому власнику. Застосування права, наданого ст.66 Сімейного кодексу України, надасть можливість кожному з подружжя закріпити за собою окрему кімнату, але згода іншого з подружжя у випадку продажу такого майна буде обов'язковою.

По-друге, відповідно до ч.2 ст.69 Сімейного кодексу України, дружина і чоловік мають право поділити майно за взаємною згодою. Як правило, розподіл майна відбувається в натурі. Договір про поділ житлового будинку, квартири, іншого нерухомого майна, а також про виділ нерухомого майна одному з подружжя зі складу усього майна має бути нотаріально посвідчений.

Але якщо дружина та чоловік не домовилися про порядок поділу майна спір варто передати на розгляд суду. Так, саме за рішенням суду частка майна дружини (чоловіка) може бути збільшена, якщо з нею (ним) проживають діти, а також непрацездатні повнолітні син, дочка, за умови, що розмір аліментів, які вони одержують недостатній для забезпечення їхнього фізичного, духовного розвитку та лікування. Окрім того, якщо за час шлюбу майно іншого з подружжя істотно збільшилося за рахунок трудової або іншої участі в ньому іншого з подружжя виключно суд може признати таке майно об'єктом спільної сумісної власності подружжя, яке підлягає розподілу.

Також, хочу зауважити, що судовий процес про розлучення не обов'язково має бути пов'язаний із судовою справою про розподіл майна.

Жумига Ольга Анатоліївна,
Юридична фірма «Куцак & Партнери» , тел: 900-510, 050-670-39-56